

valget ogsaa, for saa vidt det skønner det rigtigt, kan udskyde Forfattere, som i Øjeblikket staa paa Listen? Eller er det kun saaledes at forstaa, at der søges dannet nye Regler for Optagelsen af nye Forfattere i Fremtiden? Det gør jo en væsentlig Forskel for vor Stilling til Spørgsmaalet. Hvis den højtærede Minister mener, at Finansudvalget, maaske bistaaet fra anden Side, har Mandat til at censurere den nuværende Liste, saa kan jeg paa det ærede Medlem Hr. Fibigers og egne Vegne tage Ændringsforslaget tilbage, idet vi forbeholder os Ret til at stille Forslaget paa ny til Afstemning ved tredie Behandling, for saa vidt den Indstilling, der da maatte foreligge, og som jeg vil haabe foreligger saa betids, at det er muligt at tage Stilling til den, ikke er af en saadan Art, at vi mener med god Samvittighed at kunne tiltræde den. (Rode: Mod den Tanke, De nævner, har Ministeren udtalt sig i Udvalget).

Anden Næstformand (Parkov): Det er ikke tilladt det ærede Medlem at afbryde. (Rode: Det var en Oplysning!). Det er ganske ligegyldigt, det ærede Medlem har ikke Tilladelse til at afbryde.

Carlsen-Skiødt: Jeg ønsker gerne en Udtalelse af Ministeren i Dag, og for saa vidt denne Udtalelse falder sammen med mine Tanker, saaledes at det ikke blot er nye Regler for Optagelsen af nye Forfattere, det drejer sig om, men ogsaa en grundig Gennemgang af den nuværende Forfatterliste med Mulighed for at udskyde dem, som man mener er der med Urette, vil jeg kunne tage Ændringsforslaget tilbage.

Holstein: Det er meget muligt, at der paa det Bevillingsomraade, der her er Tale om, tiltrænges en Reform. Den højtærede Undervisningsminister vil jo, saa vidt jeg forstod, heller ikke benægte dette, erkender maaske oven i Købet, at en saadan Reform bør foretages. Men noget helt andet er, om det vil være rigtigt, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Forfattere skal stryges eller staa paa disse Lister, afgøres af Rigsdagen, af den bevilgende Myndighed ud fra bestemte moralske og æstetiske Betragtninger. Naturligvis kan vi let blive enige om, at et hvilket som helst Menneske, som er i Stand til at skrive en Bog om et eller andet, ogsaa i en Form, som giver det, han har forfattet,

en vis litterær Værdi, ikke dermed er kvalificeret til at faa Understøttelse paa Finansloven. Ikke enhver talentløs Forfatter, som kan skrive, bør have Understøttelse, der maa finde en Sortering, en Værdsætning, Sted. Men jeg tror, det vilde være ganske overordentlig uheldigt og betegnede et umaaadeligt Tilbageskridt, hvis den bevilgende Myndighed vilde afgøre Spørgsmaalet om, hvorvidt en Forfatter skal have Understøttelse eller skal stryges, ud fra moralske eller religiøse eller æstetiske Betragtninger. Man forkætrer jo gensidigt hinanden. Man har set Henrik Pontoppidan ud fra moralske og æstetiske Betragtninger afsige en Dom om Georg Brandes, som er det modsatte af, hvad han tidligere har sagt om ham. Vi ender i Inkquisition og i Moralensur fra Statens Side, og det er jo noget, man skulde tro i moderne Kulturstater kunde betragtes som et for et halvt Hundrede Aar siden tilbagelagt Stadium. Hvad vilde det ikke blive til, hvis man kunde stryge en Forfatter, fordi det ud fra et kirkeligt Synspunkt menes, at han er usædelig eller udbreder skadelige pædagogiske Ideer. Lad os sætte, at der var et modsat Flertal i dette Ting, at der var et antireligiøst, antikirkeligt Flertal her, som hævdede, at de kirkelige Forfattere er Mørkemænd, at hvad de skriver betegner aandelig Reaktion, og at de derfor skulde stryges, ja, saa vilde de Herrer, som holder saa strengt paa Moralen og Kirkeligheden, altsaa se, at de Forfattere, som de sætter højt, og som de mener er til Gavn for Samfundet, blev strøget af Bevillingsmyndighederne. Nej, stryg Forfatterne, fordi de ikke har Talent eller ikke tilstrækkeligt Talent til at blive optaget paa Finansloven, men stryg dem ikke af religiøse, moralske eller æstetiske Grunde.

Undervisningsministeren (Appel): Da Tiden er saa fremrykket, skal jeg forsøge at fatte mig saa kort som muligt, men jeg har jo faaet en bestemt Anmodning fra det ærede Medlem Hr. Rode om at lade det høje Ting høre, hvad Professor Vilhelm Andersen paa min Opfordring har skrevet om Harald Bergstedt og hans Produktion. Jeg maa sige, at jeg havde haabet, at jeg ikke skulde blive tvunget til at udtale mig om de to Forfattere, fordi jeg mener, at man ikke paa Basis af et specielt Forslag om at lade den og den Forfatter udgaa kan ændre hele Rigsdagens Praksis paa dette Omraade. Jeg kan give den sidste ærede Taler (Holstein) Ret i, at vil man begynde at anlægge religiøse